

بازار ایرتسی

فی ۱۹ جمادی الاخری سنه ۱۳۲۸

وفی ۱۴ حزیران سنه ۱۳۲۶

جمعیت علمیة اسلامیه نك ناشر افکاریدر

صاحب امتیاز :

فاتح مجیز درسعاملرندن
استانبول مبعوثی
مصطفی عاصم

سر محرر :

فاتح مجیز درسعاملرندن
توقاد مبعوثی
مصطفی صبری

مدیر مسئول :

مکتب قضاء معلملرندن
کایسلی منیر

مندرجات

تاریخ اسلام صحائفندن طاهر المولوی	ردی علی مافی القول الجدید مصطفی صبری
اسلامده علوم وفنون ع . عاطف	روسیه مسلمانلری م . صفت
ادبیات	کرید مسئله سی اسکیز سیاستی ع - داود
استبداد ایکتیلری ع خیری	چین مسلمانلری » »

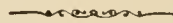

نسخه سی ۱ غروشدرد

آبونه اجرتی (پوسته اجرتیله برابردر)

ممالک اجنبیه ایچون :
۶۰ ، ۲۰ فرانق
» ۳۰ ، ۱۰

استانبول وولایات ایچون :
بر سنه لکی ۶۰ غروش
التي آیانی ۳۰ »

درج اولنیمان اوراق اعاده ایدلمز

قارئلرمنزه

اکثر مقالاته آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلمش بولندی نظر اعتباره آلهرق رعایتسزلکده بولنلمامسی رجا اولنور .

در سعادت

محمود بك مطبعه سنده طبع اولنمشدر

ادبیات

ردی علی مافی القول الجید من الردی

۲۱۰

جاؤا بمذق هل رأیت الذئب قط

« بو روبة بن عجاجك اراجيزندندر . »

القول الجید

شواهد الفیه شرحی عینیده بونی امام مبرد ذکر
ایدوب راجزینی تعین ایتدیکی وصیغه تمريض ایله قائل
عجاجدر دی بن اولدینی مسطوردر. شارح شواهدرضی
عبدالزادر بغدادی ده رواتدن هیچ بریسنک بونی قائلنه
نسبت ایتدیکنی وعین صیغه ایله عجاجه نسبت ایدیلدیکنی
حکایه ایتشددر . دیمک که مؤلف او قول ضعیفی آلمق
ایسته مش فقط باباسی ایله اوغانی تفریق ایدده مشدر .

۲۱۴

ثائثة تشرق الدنيا بهجتها

شمس الضحی وابواسحق والقمر

شمسك وقت ضحایه تخصیصی او اوان كوشك

ككال ظهوری زمانی اولسندندر .

القول الجید

اوان كبی طوغربسك لسانزده استعمالی بك شایع
ارلیان كله لره بر رنك مأنوسیت ویره بیلیمك ذوق
سایمه محتاجدر . بوكله بر ترکیب اضافی داخلنده
بولنسه ویاخود زمان ایله موقعلری مبادلله ایدلسه بوقدر
صغوق دوشمزدی .

مفهوم بیت : وقت ضحاده اولان شمس ایله ابو
اسحق المعتصم برده قر اوچ شیدرکه دنیا انلرك نور
ورونقیله ضیاد اولقددر دیمكددر . ثلثه لفظی مقدم
خبر وشمس الضحی مؤخر مبتدا اولوب

القول الجید

بو خبری تأخیر ایله شمس الضحی وابواسحق
والقمر ثلثه دیمك آز وجوق مستدرک اولور. نته كم

استبداد ايكلتیلرندن

جهانه قارشى روحك حدودى يوق ، ملالى وار

حياته نفرت ايتديرر الملى انفعالى وار

مزاردر فراش استراحتم ، كه فكرمك

جهالت وتحكم زمانه دن كلالى وار

نا اولدى ؟ آدم اوغلنه دكيشدى ؟ طبيعى

علو طبع وهمتك اساسى يوق ، خيالى وار

يرنده يللر اسمده محاسن ومكارمك

بنای ادملك سوركاي بر زوالى وار

حرین اولورسه چوقيدر ؟ خلاصه تأثرم

نشیده غنیمك آجیقلی بر مالى وار

۳۱۵

طوغرى سويله ميورمى يم

چوقى آرتارسه آرزوى عمت

آغلارم ، بر عذابدر بو حیات

ازدحام بلایه جكوه كههم

هیچ بسلرمى يم ؟ امید نجات

یتیمز البته انفعالاتم

وار ایکن بنده انجذاب ثبات

مسلكم ، طوغرىمى ، دكلى ؟ باقك

فیض قرآنله ایلم اثبات

کیسه مظلوم اولورمى ؟ اولسه اكر

بشريتده میل حسنیات

۳۲۱

نصوح افندی زاده :

ع . غمیری

مؤلفك ذكر ايتديكي مفهوم بئده محسوس اولان
برودت بوكا شاهددر . شعرده مبتدایه تشویق ایله برابر
نظر دفته آلمش اولان بو نکته محافظه اولنمق
ایسته یلیدیکی صورتده ترجمیه اوج شی واردرکه ...
دیهرک ابتدار ایتلیدر . اما بوكا کوره ترجمه ایله اصلاک
جهت اعرابییه سی متساوی اولمیه جقمش . نه ضرری
وار ؟ چونکه شاعرك آکلامق ایسته دیکی معنایی ترکجهده
بویله افاده ایدرز .

۲۱۶ و ۲۱۷

ولو شئت ان ابکی دما لیکته
عایه ولکن ساحة الصبرا وسع
و اعدده ذخر الكل ملمة
وسهم المنايا بالذخائر موالع
« محل شاهد مشیتك قان اغلامق کبی بر امر
غریبه تعلقی . بهتیه مفعولنک مذکور اولسیدر . مفهوم
بیتین : اکرمیت ممدوحم اوزرینه قان اغلامق دخی
ایسته سهم آغایه بیلیم فقط ساحة صبرم پک واسع
اولا یغندن یالکز یاش اغلیورم . بن انی دوچار اوله جغم
هر درلو مصائب وشدائده قارشو ذخیره وآلت مدافعه
ایدنمشم حال بوکه سهام قضا بتون بویله پشت وپناه
اوله جق ذواته افتاده در . »

القول الجید
یاش اغلامق غرابنده قان اغلامقندن کبرو قالمیور .
برده ذخائر لفظی تخصیصه اوغراتیلعله حکم کلام غیر
مسلم بر حاله کلشدر . سهام قضا پشت وپناه اوله جق
ذواته نهدن افتاده اولسون دینامک ایچون بر مانع
یوقدر . ذخائر ذوات مذکوریه تخصیص ایدیلهرک
علی الاطلاق نفائس مدخره معناسنه حمل ایدیلسه
کلام ، اسیرکنن کوزه چوب باتار مثلنک قوتنی حائر
بولنه جقدی .

۲۱۸

« الحقایق اسمیله حدیثدن حاصل ایتکده وطبع

ونشرینی ارزو ایتکده اولدیغم »

القول الجید

حاصل ایتکده اولدیغم تعبیری بوراده پک یاقیشمیور .

۲۱۹

« حادث امر عظیم وشدائده دهر دیمکدر . »

القول الجید

حادث شدائده دیمک اوله ماز .

۲۲۱

الی الملك القرم و بن الهمام

ولیت الکتیبه فی المزدحم

« هام عظیم الهمة وسید ذی شان معناسه در . بو

هرنه قدر ممدوحک پدری اوصافندن ایسهده ابلغ وجهله

کندیسنه راجعدر . »

القول الجید

بو سوز کمال تردله قبول اولنور .

*

*

« مزدحم اسم مفعول بنیه سیله محل ازدحام معناسه

اوله رق معرکه مراددر . »

القول الجید

مزیداتده اسم مفعول ومصدر میحی واسم زمان

ومکان بر وزنده اولدیغی حالده بو بنیه نک اسم مفعوله

تخصیصی بلا مخصصدر . مزدحمک اسم مفعول بنیه سی

اوزره اولسی اسم مفعول اولسی دیمکدر . والافظی اسم

مفعول ومناسی اسم مکان اوله رق دال ایله مدلول بیننده

مطابقت بولنماش اولور .

۲۲۲

انا الذائد الحامی الدمار وانما

یدافع عن احسابهم انا اومئلی

« مفهوم بیت : بن حامی حقیقت ومدافع نقض

ومذمت بر مردم قومک شرفلرینی انجق بن ونم کیلر

مدافعه ایده بیلر یعنی کنندی شرفزری حقیله بز بیله

بیلدیکمز ایچون ینه بز قورییه بیلورز . »

القول الجید

۲۲۳

لا اشتهی یا قوم الا کارها

باب الامیر و لا دفاع الحاجب

«الا کارها قولی استثناء مفرغ در . لا اشتهی علی

حال من الاحوال الاعلی کراهة دیمکدر .»

القول الجید

سید شریف حاشیه سنده دیر که : بر شی اشتها

ارادتی مستلزم دکلسه استکراهه منافی اولماز . شو حالده

زهاده نظر نده کی لذات محرمه کی بر شیک عینی زمانده

هم مشتهی هم مکروه اولمی ممکندر . ناصل که بر شیک

اراده ایدلمسی ده مکروهیتله اجتماع ایده بیایر . مرضانک

کو جاسکه تناول ایلدکاری ادویه کی . واکراشتهانک

اراده بی مستلزم اولدیغه حکم ایدیلجهک اولورسه

بوکا کوره اشتها ایله کراهة بیننی جمع ، تقرب و مذلت کی

اختلاف جهتنه محمول اوله رق حقیقده مشتهی ، قرب امیر

و مکروه ، بو یولده معروض اولنان مذلتدن عبارت اولور .

شواهدرضی شارحی عبدالقادر دده دیر که : سید شریفک

شو تحقیقنه بناءً شراح حماسه دن بعضیلرینک : «کارها

فعل مقدر دن حال اوله رق لا آتیه الا کارها دیمکدر

یوقسه لا اشتهی دن حال دکلدر چونکه شهوت کراهته

منافی اولدیغدن شاعر بر شی هم مشتهی همده کاره

اوله ماز «قولنک سقوطی ظاهر اولور .

ایشته مؤلف حسب الوظیفه بیتک تحلیل معناسی

انساننده عبدالقادر بغدادیدن زیاده کنایه یقین اولان

مذکور تحقیقات شریفیه بی نقل ایتملی همده شروح

حماسه و امثالی آثاره نسبتله وجودنی استتقال ایلدیکی

تلخیص اطرافنک عبدالقادر کی کنایه نیک تعظیلات

فوق العاده سنده مظهر اولان ذوات نظر نده کی اهمیتنی

آکلامی ایدی . اوت عبدالقادر . القول الجیده نسبتله

بر بحر بیکران اولان شرح شواهدینک یک چوق محالدر

نده تلخیص اطرافنک و بالخاصه مطولک تدقیقاتنه عرض

احتیاج ایتکدن چکنمیز .

(حامی حقیقت) ده کی حقیقت سجع ایچون

انتخاب ایدیلش کبیر یعنی . . ایله باشالایان علاوده

نشوء تمدحی خیلی بوزیور . چونکه شاعر شرف قومیسنک

سائر لنجه مجهول قالمسینه راضی اولماز . زیرا بو حال

قومی ایچون نقیصه در . برده بو علاویه نظر ایتده کی

قصر اقوام سائر مه قارشو واقع اولمش بولنه رق قومزک

شان و شرفنی اغیار من مدافعه ایده من دینلمش اولور که

معنا سز برشی اولقله برابر شاعرنک مصراع اولده کی

تمهید اتنه ده مخالفدر .

فرزدق مقصودی قومزک شان و شرفنی بن و بنم

کی ارباب اقتدار مدافعه ایدر طرزنده بر معنی اوله رق

اشعارنده دائماً کنایه یله مبارزه لسانیه ده بولندینی

جریرده تعریضاً : بزم قبیله مزده سنک کبیرک حصه سینه

سکوت دوشر مدافعه شان و شرف اصحابنه ترک ایدیلر

بو جهتنه ساحه مفاخره بی بوش بولوب ده قارشیکه

حقیقه جق کیمسه یوق ظننده بولنه بن بوراده می دیمک

ایشته مشدر . نته کیم روایت اولندینی وجهله فرزدق

حجج شریفده بین الباب والمقام بعدما کیمسه بی هجو

ایتمه مک و قرآن کریمی حفظ ایدنجه یه قدر کنایه سی

سلاسل و اغلاله القا ایتک اوزره خناب حق ایله

معاهده ایتشدی . بصریه عودتنده یمینی یرینه کتیر مکله

مشغول ایکن نساء بنی مجاشع جریرک زبان هجو

و تعرضنه تحمل ایدمه یه رک فرزدقه مراجعتله : جریر

قوم و عشیرتک قادیلرنده عرض و ناموس براتقادی

سنک کی شاعر من اوله جغنه هیچ اولیه ییدی طرزنده

مؤاخذله لرله فرزدق قیشقیرتدیلر . بونک اوزرینه فرزدق

باغلرینی سوکه رک بر قصیده انشا ایتشدر که ایشته

بیت شاهدکده او قصیده ایتاندن بولنسی تصویر معنی

خصوصنده بزم سوزمنی تأیید ایدر ، و قبله :

فان یک قیدی کان نذر آنذرته

فانی من احساب قوم من شغل

۲۲۴

كان لم یتم حی سواك ولم یقم

على احد الا عليك النوائج

« نوائج اولویه نوحه ایتک ایچون طوتیلان قاتین
معناسنه اولان نائجه نك جمعی اوله رق لم یقم فعلنك فاعلیدر
فاعل مؤنث حقیقی اولوب ده فعلندن جدا دوشدیکی
صورتده فعلك تذکیر و تأیثی جائزدر : حضرت القاضی
امراة و حضرت القاضی امراة کبی ، القول الجید
نوائجك فعلنده اداة تأیثك بولنمسنی بوصورتاه توجیه
بك یوللودکلدر . چونکه بوكا کوره فعل مذکورك جدا
دوشمسه تأیثی لازم ایدی . معناسی آکلاشیایر . و بو معنی
مؤلفك بر قاج سطر آشانیده ذکر ایتدیکی (قامت
النوائج علی فلان) مثالنك شكله تأید ایدر بو ایسه
طوغری دکلدر . قال الله تعالی و قال نسوة فی المدنیة امراة
العزیز الآیة .

فاعلندن جدا دوشمك مسئله سی مفرد و یاثنیه حالنده
بولنان فواعل مؤنثه حقنده سویلنیر بروجیه اولدینی کبی
فصل ایله برابر یسنه اداة تأیثی بولندر مقده اولادر .
چونکه فاصله نك تذکیر و تأیث خصوصنده معنوی بر
تأثیری اوله میوب محضاً کلامك طول پیدا ایتسنه قارشى
اوافاق بر اختصار اجراسنه وسیله اوله بیامکدن عبارتدر .
کله لم جمع مؤنثله اسناد اولسان فغلارده اداة تأیثك
تركی فاصله وقوعه متوقف اولماق وهمده ترك طرفی
راجع اولق اوزره بوجه آتی معللدر :

جمع مؤنثلرده تأیث اصلی و حقیقیدن باشقه (کل
جمع مؤنث بتأ و یل الجماعة) قاعده سی ایجابیه برده
تأیث تأویلی بولنور و بو ایکی نوع تأیثندن برنجیسی
ایکنجینك طریایله نظر اعتباردن ساقط بر حاله کیش
اوله رق شوصورتاه جموع مؤنثه حقیقه غیر حقیقی مؤنثلر
حکمنده بولنمش اولور . بیاناتمز کافی شارحی رضینك
تصریحاته مستلدر . اوت - ان عرب مقتضب مؤلفك

ظن ایتدیکندن ده ا عمیق بر فلسفه یه مالک اولدینی
بیلملیدر .

•••

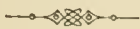
« قیام نوائج بالفعل واقع اولسون اولسون عرف
عربجه موتدن کنایه اولشدر . »

القول الجید

بوراده معنای کنوی مناسبسز اولور . چونکه بو ،
ایکنجی فقره نك دخی معنی برنجینك عینی و تکراری
اولسنی استلزام ایدر [۱] فلان طویل القامة و طویل
الاجاد دینلدیکی زمان حس اولتان مناسبتسزك مدعا مزه
شاهددر .

مصطفی صبری

مابعدی وار

روسیه مسلمانلری — ودوما مجلسی

روسیه ممالکنده مسلم ، خرستیان ، موسوی ،
اهالینك بازار کونلری يوم تعطیل اتخاذ ایلرینه دائر
دومایه ، یعنی مجلس مبعوثاننه برلایحه ویرلش ، مذاکره -
سنده باشلانمش . اشای مذاکرده اسلام میعوثلرندن
میرزا داتیکفك : بایراملر ، انسانلر ایچون ایشدن ال
چکمك دیمك اولیوب بلکه تکرریه قولاق ایچون
آیرلش برکون اولدیغندن خرستیانلرك عبادت گونلرینی
عموم ملنلره تخصیص ایتمك برحقسزاق اوله جنی کبی
بولایحه ۱۷ تشرین اولده ایمراطورك ویردیکی بیساننامه
مفادینه ده مخالف اوله جقندن عدالتسز لکدر ، یوالی
نطقی مؤثر برصورتده دکنمشدر . هله مبعوث مومی

[۱] کناهلرده معیننك ایکسی ده مراد اولدینی متعارف
ایسه ده مقصود بالاغاده یالکز معنای کنوی اولوب معنای
اصلینك مراد اولسی ایسه لفظی اورابه حملدن مانع برقرنیه
موجود اولماقندن عبارتدر .